

Verslag startbijeenkomst 'Topsport die inspireert' 11 april 2019

Op donderdag 11 april 2019 werd het startsein gegeven om in de komende maanden samen invulling te geven aan de 6^e ambitie uit het Nationaal Sportakkoord: 'Topsport die inspireert'. 135 mensen van o.a. sportbonden, gemeenten, provincies, (oud) topsporters, ministeries, NOC*NSF, evenement-organisatoren en maatschappelijke organisaties kwamen daarvoor bijeen in het Lantarenvenster in Rotterdam. Onder leiding van een onafhankelijke procesbegeleider (Van Oosterhout Adviesgroep) gingen zij de hele middag actief aan de slag. In dit verslag nemen wij u mee in alle stappen die deze middag zijn gezet en de eerste opbrengst hiervan.

Wat hieraan vooraf ging

Eind juni 2018 ondertekenden NOC*NSF, VSG/VNG en het ministerie van VWS met trots het Nationaal Sportakkoord 'Sport verenigt Nederland'. In dit akkoord zijn zes ambities benoemd. Vijf daarvan zijn inmiddels uitgewerkt in doelstellingen, acties en deelakkoorden. De zesde ambitie: Topsport die inspireert! nog niet. Daarin gaan we topsport, evenementen en media met elkaar verbinden.

Hoe inspireert topsport jou?

Tijdens het aanmelden voor de startbijeenkomst is aan iedereen de vraag gesteld: Hoe inspireert topsport jou? Alle antwoorden die zijn ingevuld, zijn verwerkt tot de volgende woordenwolk. De grootste woorden zijn het vaakst gebruikt in de antwoorden en de kleinere woorden minder vaak.

Hoe inspireert topsport ons?

Tijdens de bijeenkomst vertelden Annelies Pleyte (Directeur Sport Ministerie VWS), Maurits Hendriks (Technisch Directeur NOC*NSF) en Rob Ellermeijer (wethouder gemeente Amstelveen) namens de 3 strategische partners van het sportakkoord, over de manier waarop topsport hen inspireert. Dat leverde mooie verhalen op over de inspirerende werking van helden, het gevoel van trots als Nederlandse topsporters de competitie aangaan met tegenstanders over de hele wereld (Oranje tegen de rest van de wereld) en de betekenis die deze prestaties kunnen hebben voor jonge kinderen, als inspiratiebron om ook het beste uit jezelf te willen halen.

Dromen voor de topsport in Nederland

De middag ging van start met de vraag aan alle aanwezigen om op te schrijven: *Wat is jouw droom om de komende 10 jaar voor de topsport in Nederland te bereiken?* Nadat iedereen die vraag voor zichzelf had beantwoord, was de opdracht om je eigen antwoord te delen met iemand anders die je nog niet kende. Elk tweetal schreef vervolgens hun gezamenlijke droom op 1 kaartje. Daarna verdubbelden de duo's zich tot groepen van 4, die later weer met een andere groep een achttal vormden. Elke groep van 8 schreef hun gezamenlijke droom voor topsport in Nederland op. Dat resulteerde uiteindelijk in de volgende dromen:

Wij willen een optimaal topsportklimaat, incl. duale carrière, gevoed door talentontwikkeling, waarin we minder afhankelijk zijn van financiële middelen, en waarmee we zorgen dat alle Nederlanders blijvend geïnspireerd worden door de topsport & topsporters, ook na de topsportcarrière én we de OS/PS naar Nederland halen.

Trots/inspiratie door prestaties & verhalen van talent tot topsporter:

- Verantwoord
- Innovatief (e-sports)
- Uit de hele samenleving
- Met de juiste ondersteuning

Topsportprestaties en evenementen zijn niet alleen doel op zich maar een instrument om de samenleving in beweging/vervoering te brengen. Voorwaarde daartoe: eenduidige talentontwikkeling van club tot top en basisschool tot werk.

Nederland kennispartner duurzame Olympische Spelen!

Maximale maatschappelijke en economische impact door internationale (top)evenementen en -prestaties. Duurzaam, circulair en inclusief als gemeenschappelijke inzet voor Nederland. Kennispartner en als inspiratie voor de breedtesport wereldwijd!

Met gezond kritische blik voortgaan op ingezette weg!

Ambitie naar de echte top. Winnende en zichtbare innovaties en programma's met de beste mensen. Verbindingen tussen topsport, bedrijfsleven en topsportevenementen, zowel Olympisch als Paralympisch (Special Olympics, World Games) waar iedereen het beste uit zichzelf haalt en daarmee jeugd inspireert!

De Nederlandse prestaties op de Olympische Spelen en andere belangrijke sportevenementen verbeteren en zoveel mogelijke medailles halen in nieuwe sporten, zodat veel kinderen nieuwe sporthelden hebben en geïnspireerd raken zelf te gaan sporten. Belangrijke sportevenementen worden georganiseerd in Nederland, waardoor er meer impact is dichtbij.

De we het beste kader hebben, zodat iedereen zijn talent kan ontwikkelen en wij de beste zijn op de Olympische Spelen die we zelf (in Nederland) organiseren.

→ Structureel in de top 10
→ Jaarlijks 5 grote internationale evenementen
En een bid op de OS
Onderling versterkend
Maatschappelijke impact

Op weg naar een nieuw Olympisch Plan waarbij we met alle relevante partijen (incl. bedrijfsleven) om de topsport (infrastructuur/-klimaat) verder te ontwikkelen: En waarin ieder talent zijn/haar weg naar de top vindt (op basis van het hoogste kennisniveau). En grote multi-sportevenementen hen mogelijkheden bieden om in de (top)sport te acteren.

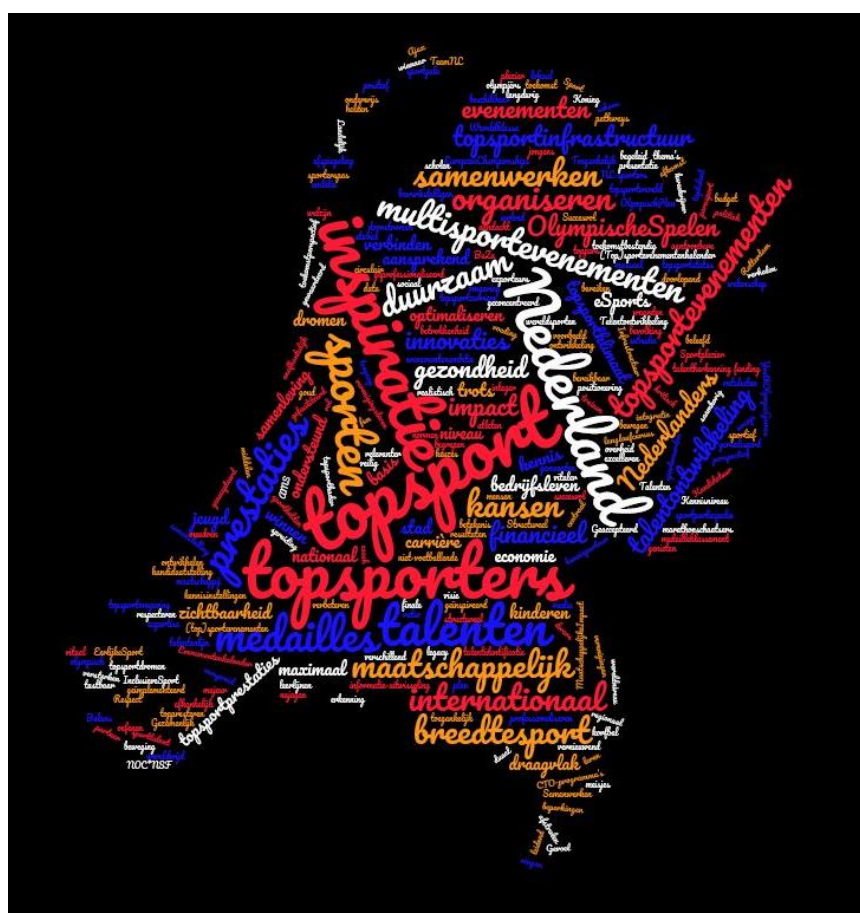
Meer medailles, meer inspiratie, meer invloed. Waardoor maatschappelijke betekenis van schone topsport mogelijk wordt en Nederland als internationale partner voor het bewerkstelligen van grote (en kleine) innovatieve, duurzame (top)sportevenementen wordt gezien, uitgaande van de huidige startsituatie die met een kritische blik telkens wordt verbeterd.

Dan zijn de waarden van sport zo evident dat
1) de talentinfrastructuur staat in de samenleving met onderwijs, verenigingen en bedrijfsleven, en
2) meer multi-sportevenementen in NL voor de NL-se fans, ten bate van maatschappelijke thema's, zoals gezondheid, inclusie en innovatie.

Door op innovatieve wijze de sport pyramide optimaal vorm te geven, ondersteund door kennis en innovatie, is Nederland gezond, in beweging en levert excellente prestaties tijdens een duurzaam georganiseerd multi-sportevenement in eigen land.

Op een duurzaam toegankelijke manier talenten kansen geven zich te ontwikkelen tot topsporter, zodat hun prestaties bijdragen aan zowel de Olympische waarden als ook de brede maatschappelijke context, met als resultaat multi-evenementen

Alle individuele dromen die door iedereen op de gele briefjes zijn opgeschreven, zijn samengevat tot de volgende woordenwol. Ook hier geldt weer, hoe vaker iets is opgeschreven, hoe groter het woord is weergegeven.

World Café

Na het dromen over de topsport in Nederland en mooie ambities met elkaar te formuleren voor de komende 10 jaar, was het tijd voor de volgende stap. Alle aanwezigen gingen in kleine en gemixte groepen in een soort kroegentocht langs de volgende 6 vragen:

- Welke kansen moeten we benutten om de ambities voor de topsport in Nederland te realiseren?
- Op welke bedreigingen moeten we een antwoord vinden om de ambities voor de topsport in Nederland te realiseren?
- Wat is de kracht van Nederland op topsportgebied en wat moeten we behouden en opnemen in het 6e deelakkoord topsport inspireert?
- Wat is de zwakte van Nederland op topsportgebied en moeten we aanpakken en opnemen in het 6de deelakkoord Topsport inspireert?
- Wat is er tussen nu en 2030 nodig om met sportevenementen de ambities voor de topsport in Nederland mede mogelijk te maken?
- Hoe kunnen de media bijdragen om de ambities voor de topsport in Nederland mede mogelijk te maken?

In een uur tijd schreven de aanwezigen vele flipover vellen vol. Deze zijn allemaal uitgewerkt en beschikbaar om straks in het vervolgtraject op terug te grijpen. Het projectteam heeft op basis van de antwoorden op de eerste 4 vragen een eerste algemene SWOT gemaakt:

	<i>Intern</i>	<i>Extern</i>
<i>Positief</i>	STERKTES <ul style="list-style-type: none"> • Infrastructuur & Verenigingsstructuur • Organisatiekracht • Samenwerking • Diversiteit & Gelijkheid • Ambitie – Progressief - Innovatief 	KANSEN <ul style="list-style-type: none"> • Kennis & Innovatie • Samenwerking met bedrijfsleven • Samenwerking met onderwijs • Impact sportevenementen • Nieuwe sporten (bijv. urban)
<i>Negatief</i>	ZWAKTES <ul style="list-style-type: none"> • Zwakke / trage besluitvorming • Duurzame financiering • Aansluiting/doorstroming breedtesport-topsport • Onderwijs niet (top)sportgericht / weinig vakleerkrachten • Geen gezamenlijke en lange termijn evenementenambitie 	BEDREIGINGEN <ul style="list-style-type: none"> • (Interne) concurrentie (lokaal/steden en tussen sporten) • Bewegingsarmoede jeugd • Kwaliteit en beroepsperspectief kader • Onzekere financieringsbronnen • Maatschappelijke scepsis (over topsport/events)

In het vervoltraject zal gekeken worden of deze sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen met elkaar in verband kunnen worden gebracht. Waar versterken ze elkaar en kunnen we bijvoorbeeld sterke punten inzetten om kansen te benutten of bedreigingen aan te pakken? Maar aan de andere kant helpt het ook om mogelijke problemen inzichtelijk te maken.

Netwerkvorming

Na het World Café volgde een kort gezamenlijk intermezzo waarin Erben Wennemars aangaf topsporters te missen en de oproep deed hen goed te betrekken bij het vervolg. Een oproep waar iedereen heel graag gehoor aan wil geven!

Daarna was het tijd voor de laatste opdracht van de middag. Alle aanwezigen werd gevraagd met hun eigen 'bloedgroep' samen te komen en op te schrijven wat we elkaar te bieden hebben en waar we de ander bij nodig hebben. Dat betekende dat de aanwezige gemeenten, de sportbonden, de ministeries, NOC*NSF, de provincies, etc. vele kaartjes hebben vol geschreven met wat zij van elkaar verwachten. Deze uitkomsten gaan we in het vervoltraject heel specifiek verbinden aan de verschillende thema's die verder uitgewerkt gaan worden.

Hartenkreten

Er zijn door de aanwezigen ook nog enkele hartenkreten meegegeven aan het projectteam, namelijk:

- Olympisch Plan 2036
- Meer aandacht voor internationale bestuurders en hun lobbykracht en invloed
- Houd de Publieke Omroep met sport in de huiskamer!
- Volg@VPRO De Beloften: jonge sporters, helden van morgen
- Verbeter financiële positie topsporter!
- Voldoende aandacht bestrijding doping en matchfixing
- Min VWS en BuZA bespreken hoe Nederlandse topsporters Nederland in het buitenland kunnen promoten
- Investeer in competitie, zowel breedste als top
- Samenwerking VWS met OCW op duale carrière met NOC*NSF en onderwijsraden
- Samenwerking VWS met EZK op het terrein van innovaties
- Lekkere koekjes hoor, maar waar is de gezonde snack vandaag?
- Ontplooiingswaarde van topsport is basis voor maatschappelijke impact
- Goed opleiden van de jeugd.

Thema's voor vervolg

Uit de antwoorden op de 6 vragen en de netwerkvorming komen enkele thema's terug, die veel opgeschreven zijn en in het vervolgtraject, naast een overkoepelende visie, een plek gaan krijgen. Het gaat daarbij in ieder geval om de volgende thema's, waarbij een selectie is gemaakt van veel gemaakte opmerkingen:

- Blijven inzetten op het winnen van medailles is genoemd als sterk punt om te behouden. **Presteren** heeft een inspirerende werking, we zijn trots op onze helden en willen die graag op de evenementen in Nederland dichtbij zien winnen. Onze kracht is de grote diversiteit aan sporten waarin wij kansrijk zijn en we zien nog meer kansen om ook in **nieuwe sporten** te gaan presteren. Met die nieuwe sporten bereiken we ook weer een nieuwe doelgroep van kinderen die geïnspireerd kunnen worden met de kracht van topsport.
- Zorgen dat de vijver met **talenten** (de topsporters van de toekomst) groot genoeg blijft en dat we de juiste talenten uit de vijver vissen. Hier liggen meerdere bedreigingen op de loer, zoals selectiedruk, toenemende bewegingsarmoede en meer ongeorganiseerd sporten. Maar veel aanwezigen (vooral gemeenten) bieden aan zich hiervoor hard te willen maken en wijzen op de verbinding met de andere ambities uit het sportakkoord.
- Het belang van **goed gekwalificeerde trainers en coaches** (kader), waarvoor beroepsperspectief bestaat en die o.a. kunnen zorgen dat kinderen en talenten plezier blijven behouden in de (top)sport. Er moet een doorlopende leerlijn voor (top)coaches komen, omdat de coachopleidingen nu nog een lappendeken vormen.
- Komen tot één **gezamenlijke strategie en agenda voor evenementen** in Nederland, met als mogelijke stip op een horizon een groot multi-sportevenement. Er liggen kansen in het vergroten van de legacy/spin-off en de impact van evenementen. Als voorwaarden worden o.a. internationale lobby en bestuurlijke posities benoemd.
- De **media** heeft een belangrijke rol in de inspirerende werking van topsport. Vraag vanuit de aanwezigen is om meer verhalen te vertellen, niet alleen over de wedstrijden, maar ook de weg er naartoe. Er liggen kansen in nieuwe media, bijvoorbeeld om een grotere diversiteit van sporten zichtbaar te maken. Het belangrijk van de publieke omroep in het uitzenden van sport moet worden bewaakt.
- Een randvoorwaarde is meer regie op **kennisontwikkeling, data en innovatie**. De vragen vanuit wetenschap en de praktijk moeten beter bij elkaar worden gebracht en er is winst te halen door informatie/onderzoek meer te stroomlijnen en/of harmoniseren.

- Als randvoorwaarde is ook benoemd dat we moeten streven naar een meer **duurzame financiering** van de topsport in Nederland. Samenwerking met het bedrijfsleven en op regionaal niveau is daarbij een kans, terwijl de onzekerheid van financieringsbronnen als kwetsbaar wordt gezien.

Hoe nu verder?

De strategische partners gaan op basis van alle input van 11 april een voorstel maken voor het vervolgtraject. Er zullen enkele thema's worden bepaald, die samen met andere organisaties verder uitgewerkt gaan worden. Per thema gaan we verschillende partijen uitnodigen, die een bijdrage kunnen leveren. Daarbij kijken we natuurlijk ook naar de input van 11 april. Op de kaartjes van de laatste opdracht hebben enkele mensen of organisaties specifiek aangegeven graag te willen meedenken in het vervolg. Uiteraard zullen we hier, waar mogelijk, gebruik van maken.

Vragen en/of opmerkingen?

Voor vragen, of als u input wilt leveren omtrent deelakkoord zes van het sportakkoord, kunt u contact opnemen via: sportakkoord@minvws.nl

Namens de drie strategische partners van het Nationaal sportakkoord,

Ministerie van VWS
VSG
NOC*NSF